

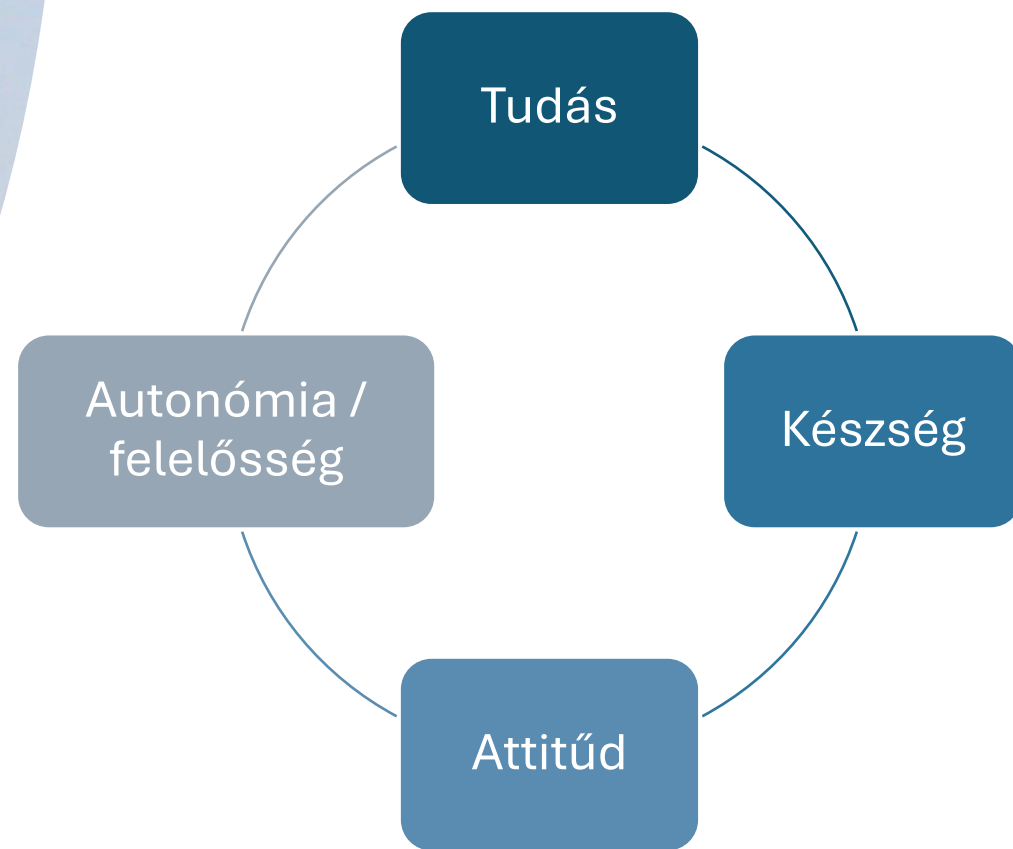
Gépi tanulás, emberi felejtés?

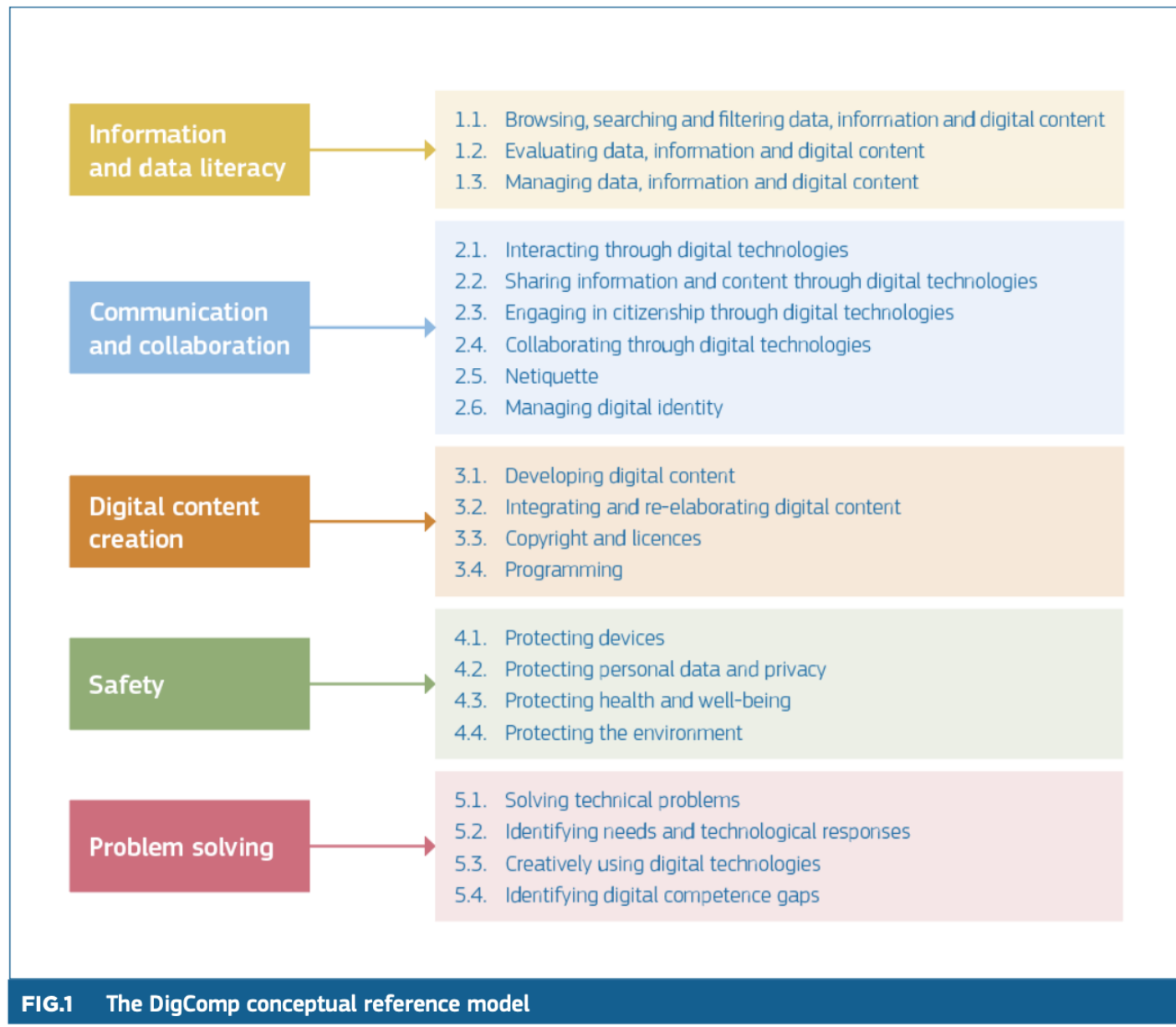
Milyen készségeket épít és bont a generatív mesterséges intelligencia?

Absztrakt

A generatív mesterséges intelligencián alapuló technológiák évtizedek óta lappangtak a technógiaparban, de a mindennapi életbe csak 2023 januárjában tolokodtak be látványosan és hirtelen. Azóta sok tapasztalat gyűlt össze arról, hogy milyen készségeket fejleszt és melyeket fejleszt vissza a gépi tanuláson alapuló szövegírás, szövegfordítás, képgenerálás, információkeresés és egy sereg más funkció, amelyek könnyen és gyorsan elérhetőek lettek. Az előadás áttekinti, mit vehet el és mit adhat a készségeinkhez a generatív MI, és javaslatot tesz arra, hogyan kezelhetjük a jövőben a számítógép generálta kommunikációs tartalmak és az emberi agy alkotta originális tartalmak különbségét.

Az alapok: LeO (Learning Objectives)

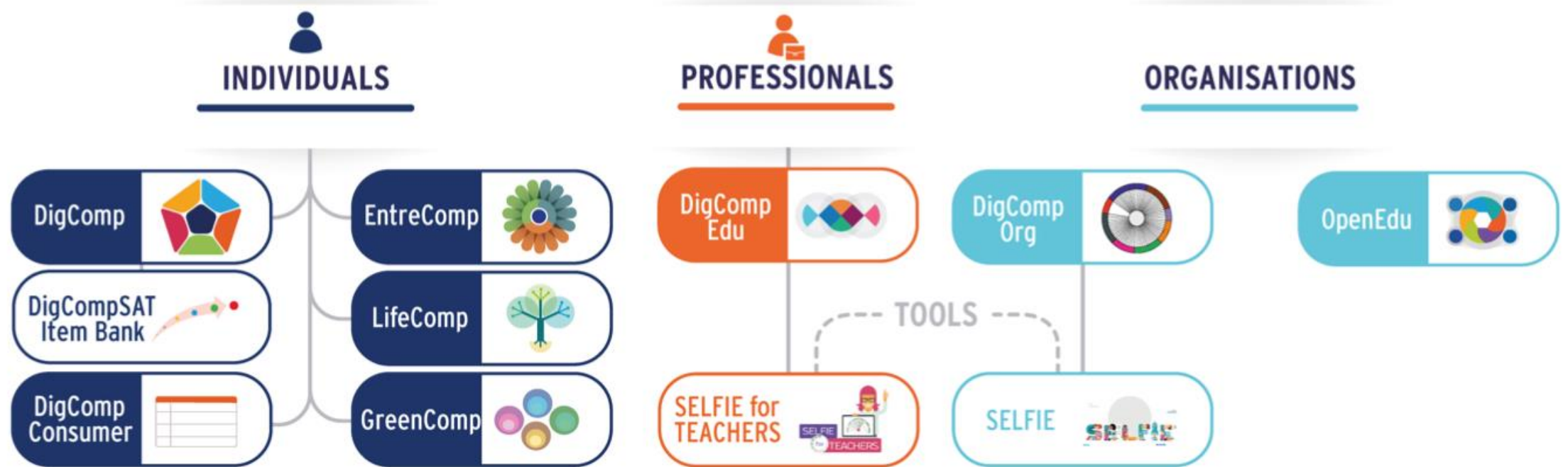

T.6 Main keywords that feature the proficiency levels

4 OVERALL LEVELS	Foundation		Intermediate		Advanced		Highly specialised	
8 GRANULAR LEVELS	1	2	3	4	5	6	7	8
COMPLEXITY OF TASKS	Simple task	Simple task	Well-defined and routine tasks, and straightforward problems	Tasks, and well-defined and non-routine problems	Different tasks and problems	Most appropriate tasks	Resolve complex problems with limited solutions	Resolve complex problems with many interacting factors
AUTONOMY	With guidance	Autonomy and with guidance when needed	On my own	Independent and according to my needs	Guiding others	Able to adapt to others in a complex context	Integrate to contribute to the professional practice and to guide others	Propose new ideas and processes to the field
COGNITIVE DOMAIN	Remembering	Remembering	Understanding	Understanding	Applying	Evaluating	Creating	Creating

DIMENSION 3 • PROFICIENCY LEVEL

FOUNDATION	1	At basic level and with guidance, I can:	• identify a digital identity, • describe simple ways to protect my reputation online, • recognise simple data I produce through digital tools, environments or services.
	2	At basic level and with autonomy and appropriate guidance where needed, I can:	• identify a digital identity, • describe simple ways to protect my reputation online, • recognise simple data I produce through digital tools, environments or services.
INTERMEDIATE	3	On my own and solving straightforward problems, I can:	• discriminate a range of well-defined and routine digital identities, • explain well-defined and routine ways to protect my reputation online, • describe well-defined data I routinely produce through digital tools, environments or services.
	4	Independently, according to my own needs, and solving well-defined and non-routine problems, I can:	• display a variety of specific digital identities, • discuss specific ways to protect my reputation online, • manipulate data I produce through digital tools, environments or services.
ADVANCED	5	As well as guiding others, I can:	• use a variety of digital identities, • apply different ways to protect my reputation online, • use data I produce through several digital tools environment and services.
	6	At advanced level, according to my own needs and those of others, and in complex contexts, I can:	• discriminate multiple digital identities, • explain the more appropriate ways to protect one's own reputation, • change the data produced through several tools, environments and services.
HIGHLY SPECIALISED	7	At highly specialised level, I can:	• create solutions to complex problems with limited definition that are related to managing digital identities and protection of people's online reputation. • integrate my knowledge to contribute to professional practice and knowledge and guide others in managing digital identity.
	8	At the most advanced and specialised level, I can:	• create solutions to solve complex problems with many interacting factors that are related to managing digital identities and protection of people's online reputation. • propose new ideas and processes to the field.

Egy cikkelemzés tanulságai

Több mint 150 folyóiratcikkből mintegy 40 alkalmazta a DigComp modellt felsőoktatási körülmények között.

Főbb csomópontok:

- A vizsgált populáció: hallgatók, oktatók, egyetemi dolgozók (adminisztráció).
- Tipikus kompetenciaterületek:
 - 1) információ- és adattudatosság,
 - 2) kommunikáció és együttműködés
- Kevéssé jellemző:
 - digitális tartalomelőállítás
- Teljesen figyelmen kívül hagyott:
 - 1) biztonság,
 - 2) problémamegoldás

Új
kompetenciakeretek

Új MI-értési keretrendszer a fiatalok fejlesztésére az MI korszakában

- Európai Bizottság, Európai Oktatási Térség
- 2025. május 22.

DigComp 3.0

- Európai Bizottság
- 2025 vége

Új kompetenciaigények?

John McCarthy, 1955

(erős) MI:

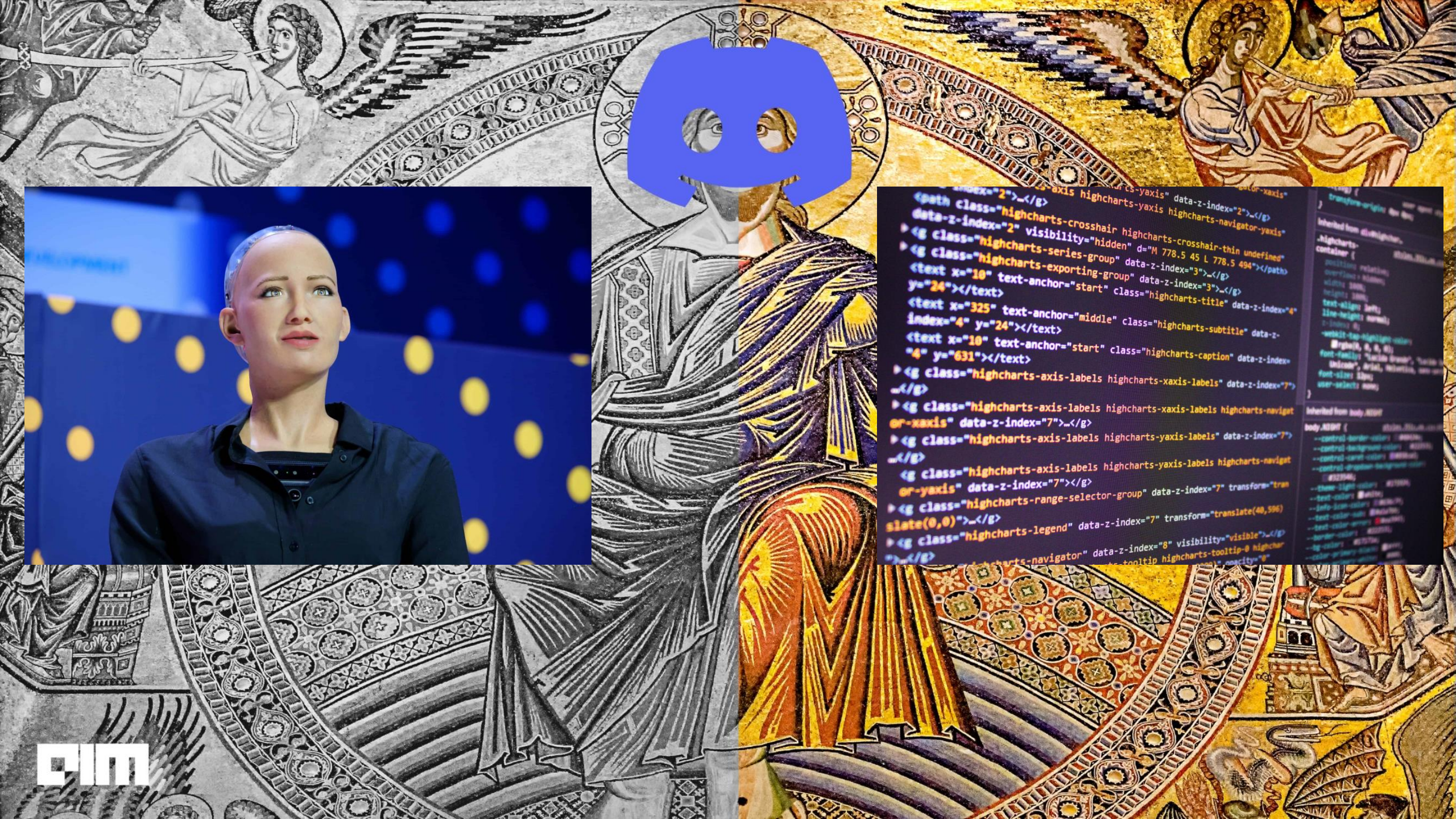
az elvi állapot

Olyan intelligens gép,
amely bármely
problémák megoldására
képes, és önálló tudata
van

(gyenge) MI:

az aktuális
állapot

Olyan intelligens
számítógép, amely
képes összetett
problémás
megoldására, de
nincsen önálló
identitása, tudata, hite
stb.

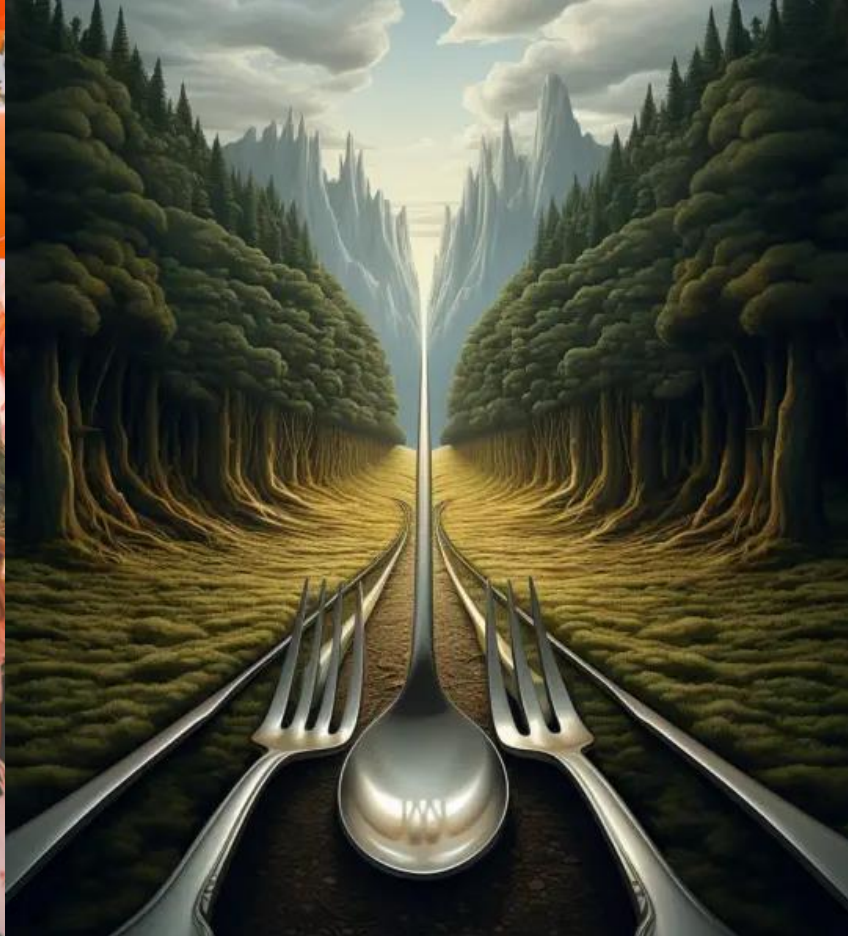
```
<path class="highcharts-crosshair highcharts-y-axis highcharts-navigator-y-axis" data-z-index="2"></path>
<g class="highcharts-series-group" data-z-index="3"></g>
<g class="highcharts-exporting-group" data-z-index="3"></g>
<text x="10" text-anchor="start" class="highcharts-title" data-z-index="4">
  y="24"></text>
<text x="325" text-anchor="middle" class="highcharts-subtitle" data-z-index="4">
  y="24"></text>
<text x="10" text-anchor="start" class="highcharts-caption" data-z-index="4">
  y="631"></text>
<g class="highcharts-axis-labels highcharts-x-axis-labels" data-z-index="7"></g>
<g class="highcharts-axis-labels highcharts-x-axis-labels highcharts-navigator-x-axis" data-z-index="7"></g>
<g class="highcharts-axis-labels highcharts-y-axis-labels" data-z-index="7"></g>
<g class="highcharts-axis-labels highcharts-y-axis-labels highcharts-navigator-y-axis" data-z-index="7"></g>
<g class="highcharts-range-selector-group" data-z-index="7" transform="translate(40,594) rotate(0,0)"></g>
<g class="highcharts-legend" data-z-index="7" transform="translate(40,594) rotate(0,0)"></g>
<g class="highcharts-navigator" data-z-index="8" visibility="visible"></g>
```


Megszemélyesítés

Emberi tulajdonságokkal ruházzuk fel a szoftvert (érzelmelek, motivációk, szándékok).

*"A chatGPT nem akart engedelmeskedni a kérésemnek."
"Jó kis ötletbörzét tartottunk."
"A chatGPT nem a saját elképzeléseit írta meg a témáról."*

A prompt ereje

Egy prompt anatómiája

Kontextus / személyiség

Feladatmeghatározás

Példák

Elvárt viselkedés vagy korlátozások

Mi számít „jónak”?

Elvárt lépések a cél felé

Hogyan „fogyasszuk”?

Maradjunk kapcsolatban!

tamas.bokor@uni-corvinus.hu